

FOIĂ ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, *** APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUE-ORI

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria . . . . . 12 corone Pentru România și străinătate . . . . . 17 franci	PROPRIETAR ȘI REDACTOR: IOAN BACIU preot.	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiunile de 3 or. ce conțin cam 150 cu- cinte 6 cor.; 200 cucinte 8 cor. și mai sus 10 corone
---	--	--

IMPORTANȚA SOCIALĂ A RELIGIUNII.

(Urmare.)

„Sênința de vermi de mătasa fu cunoscută și introdusă de un călugăr. *Telegraful cu semnale* se datorește Abatelui Chappe. *Telescopul de reflexiune* părintelui Mersenne, din Ordul Minoritilor, *lanterna magică* părintelui Kirker, *Calindarul Gregorian* părintelui Claviu, și primitiva invențiune a *balonelor aereostatice* părintelui Lana toți religioși din Societatea lui Isus. *Legile compresiei aerului* au fost descoperite de Abatele *Mariotte*. Studiele despre *refracțiunea luminei* cari conduseră la nouă teoriă despre originea luminei se datoresc Abatelui *Grimaldi*“

Sunt nenumerați marii filosofi, teologi, istorici și literați, cari aparținură clerului secular și regular. Din care cauză Napoleon I. esclama:

„Clerul catolic a presidat la fundarea societății europene, și aceea ce e mai bun în societatea modernă, artele, științele, poesia, cu un cuvent tot aceea de ce ne bucuram, derivă dela dînsul (dela clerul catolic.)“

(Vedi Ch. de Beauterne: *Sentiments de Napoleon sur le cristianisme*) Clerul din timpul mai recent nu e cu nimic înderept în privința iubirei *artelor, literilor și științelor*. Din clerul seculului nostru au esclat astronomii: *Boscovich, Piazzzi, Secchi, Denza*; filosofi: *Balmes, Gerdil, Liberatore, Lorenzelli, De Maria, De Mandato* și alții, dintre cari unii sunt încă în viață; oratorii: *părinții: Ventura Lacordaire, Felix, Alimonda, Carci* etc. fisicii și naturalistii: *Spallanzani, Ranzani, Pianciani, Provenzali* etc; geologi și paleontologii: *Stoppani, Meignan, Moigno*; archeologii: *Marini, Eckel, Lupi, Marchi, Garruci, De Rossi, Armelini,*

Marucchi, etc.; filologul Cardinal *Mai*, limbisticul cardinal *Mezzofanti, etc. etc.*

Dacă biserica a condamnat și condamnă sentințele unor științiați, acesta se întimplă pentru-că atari sentințe nu sunt concludsiuni științifice, ci erori contrarie celor mai neresturnavere adevăruri, și prin urmare nu deducțiuni logice din principie evidente, ci efect de demonstrațiuni sofistice, sau ilațiuni din hipoteze cu totul sau în parte gratuite. Știința nu e opinie, concludsiunea științifică trebuie se descindă din premise evident sigure fiind-că asensul științific trebuie se fie sigur, avend siguritate cauzată de evidentă.

Acum se provocăm pre prelinși științiați, cari se indignază vedendu-și condamnate tesele lor de cătră biserică, fiind direct sau indirect opuse adevărurilor revelate, se-i provocăm — dîc — se demonstreze, că acele tese sunt concludsiuni adevărat științifice în sensul indicat mai sus. Nu au demonstrat, și nu vor demonstra nici odată, pentru-că fiind D-țeu fântâna a tot adevărului, un adevăr nu se pôte opune altuia, și prin urmare în contra unui adevăr de sigur revelat de cătră D-țeu nu va pute sta decât erorea.

Pentru aceea Biserica învețatore adunata în Conciliul acumenic Vatican limitând atribuțiunile rațiunei față de credință, a încurajat progresele științifice, și a accentuat avantajiele reciproce ce le trage rațiunea din credință și credința din rațiune. Conciliul Vatican în sesiunea III. cap IV. ne înveță: „Nu numai nu va pute fi

nici când disensiune între credință și rațiune, ei din contră aceste reciproc își dau ajutoriu, pentru-că rațiunea rectă demonstrează fundamentele credinței, și ilustrată prin rațele acesteia, cultivă știința lucrurilor divine; iar credința eliberează și scutesce de erori rațiunea și o împodobesce cu multe cunoscințe. Pentru aceea e foarte departe de adevăr a afirma că Biserica se opune culturii artelor și disciplinelor omenesci, ei din contră religiunea în multe moduri le vine în ajutor și le promovază" etc.

Ce dezvoltare și propagațiune au avut totdeauna prin religiune artele frumoase, nime nu ignoreza. Arhitectura în splendidele catedrale gotice și în bogatele temple greco-romane, pictura și sculptura în minunatele sale religiōse, pre scurt toate artele frumoase în cele mai variate și minunate opere ale lor ne spun sus și tare că după mulți seclii de mōrte au fost rechemate la o viața nouă și vigorōsă numai și numai prin religiune.

Că moravurile popōrelor se nobiliteză prin practizarea datorințelor religiōse, cari ne poruncesc se ne iubim unul pre altul ca frații, fiind toți omenii fii ai aceluiași Părinte ceresc, acesta nime nu o trage la îndoială. De aci urmēza, că la umbra bisericeii lui Isus Christos se nascură și se multiplică societățile de caritate cele mai admira-

bile, unele ordinate spre a provede pre pruncii părăsiți, altele spre a educa tinerimea, altele spre a susține pre bătrânii delăsați. Nu există miserie morală sau fizică, în ajutoriuul căreia se nu se fi ivit și se nu înflorēscă în senul Bisericeii nenumērate opere, cari se numesc *opere pie*, atât pentru scopul lor, cât și pentru modul cum se practizează. Cu un cuvent în mēsură în care religiunea lui Isus Christos s'a dezvoltat și propagat în lume, în aceeași mēsură a împrasciat — ca un sōre strălucitor și binefăcētōr — întunerecul idololatriei, și-a dat omenimei aceea nobilitate și bunătate de moravuri, cu cari și astăzi se fălesce partea cea mai civilizată a genului omenesc... Vai înse de genul omenesc, când — uitându-și de adevērata religiune, care a fost cauza atōtor binefaceri — ar cugeta că pōte să se subtragă fără nici un păcat de sub influințele sale binefăcētōre. Ar căde ērași în barbarismul din care fu scos... De D-șeu ca departe se fie de lumea civilizată acesta nenorocire teribilă, și învrednicēscă D-șeu pre toate națiunile se îmbrășeșe religiunea cea adevērată, în a căreii mărturisire sa se bucure toate popōrele de fericirea eternă.

(După P. P. D. M. d. S. I. I.)

Câteva cuvinte despre reumatism.

„*Hic salvus erit qui perseveraverit.*“
(Numai cine stăruiesce se pōte mântui).

Reumatismul nu este altceva decât nemișcarea sângelui și a celor-lalte lichide, ce circulă prin țesătura cārnoasă a corpului, a vinelor și a părților musculōse. Reumatismul sau durerile de închieturi este o bolă, care se găsește respândită în tot corpul, căci deși se arată la închieturi, dar se pōte ivi și în alte organe, precum în mușchi, la inimă etc. Se numesce *reumatism*, pentru că curge ici coala prin corpul omului ca o undă de apă. El provine din cauza recei și în special se ivesce la cei cari locuesc în case vechi, umede, întunecōse și așeđate pe locuri jōse (văi).

Durerile reumatismale sunt mai vii primăvera și toamna, și mai cu osebite în timpurile norōse și umede; se presimtă durerile mai fulgerătore prin închieturile corpului printr'un junghiu în sistemul muscular cu febră (fior de frig) amestecată cu căldură, care trece în tot corpul, pulsul este mai des. Bolnavul are sete și durere de cap, uđina (udul) este roșie și mirosă greu, limba este roșie și simte că gura este amară, stomacul este incuiat (nu are scaun).

Reumatismul se împarte în acut și cronic, în parțial și totul și de multe ori s'au vedut casuri de reumatism ereditar (moștenit de la părinți).

Causele cari produc reumatismul sunt predispozițiunile speciale, adecă sunt unele persoane cari sunt aplicate de a căpăta reumatismul din cea mai mică cauza.

Reumatismul acut este caracterizat prin dureri mai mult sau mai puțin vii ale articulațiunilor (inchieturilor), cu călduri și manifestați de febră (frigor).

Durerile sunt câte odată așa de tari și de mari, încât bolnavul este desperat, mai cu samă în cursul nopților. Timpul cât ține reumatismul acut, este între două sau trei septămăni, care câte odată se prelungesce câte două sau trei luni. De multe ori se întâmplă că reumatismul a trecut și în urmă printr'o altă re-

celă s'a căpătat din nou; atunci este mult mai greu și mai duros. Reumatismul odată intrat în corp, cu greu se pōte delătura, căci la cea mai mică recela durerile încep din nou.

De și se știe în genere, că reumatismul este aprōpe necurabil, totuși câteva medicamente folosite cu strictetă și cu îngrijiri igienice pot încâtva ușura durerile cele cumplite ale lui.

Indată ce se simte că o personă a căpătat un reumatism, fie în ori ce parte ar fi, mai întâi se facă o baie de aburi cât de lungă. Aceste băi scot multă sudore și dau corpului căldura pierdută în recele, ele nu trebuie prea mult prelungite, nici ridicate la o temperatură prea înaltă, căci produc congestiuni la cap, vērșări de sange, etc. În localități unde nu se află stabiliment de băi cu aburi, bolnavul va face o baie în casă într'un vas mare, cum este un ciubăr cu apă caldă bine, unde va pune două chilogramme de sare de bucătărie și 1/2 kgr. de cenusă, după care în urmă se va așeđa în baie și va sta 30-40 minute. Pe urmă va lua în fie care di câte un gram de sulfat de chimină amestecat cu un gram de schenacetină, împărțit în două doze, din care se va lua una dimineața și una sēra. Bine înțeles înse, că dozele chiminei vor fi după etatea bolnavului; și anume: pentru o personă mare se va da un gram pe di; pentru tineri dela 12 până la 15 ani se va da 17 centigrame pe di; pentru copii dela 8-12 ani se va da 60 centigrame pe di; de la 4-8 ani se va da 40 centigrame pe di; dela 2-5 ani se va da 30 centigrame pe di, iar pentru copii mai mici se va da mai puțin.

Se va freca partea atinsă de reumatism la început cu alcool bun (spirt rafinat) 500 grame pus într'o sticlă în care se va pune 100 până la 150 grame sare măruntă de bucătărie; sticla bine astupată se va ținea la un loc călduros două zile, după care apoi se vor freca părțile atinse de reumatism de două ori pe di dimineața și sēra sau mai bine sēra, avēnd lipsă bolnavul se stea la căldură.

Sē bea cēiuri cari produc sudori, cum e: cēiu rusesc, de

flori de teiu, de flori de soc (*sambucus*), de mărgăritar sau de smeură (*fructus rubidei*). Se va unge pe la inchieturile dureroase cu *balsam opodeldoch* și *balsamul Fioraventi* ce se vor lua dela farmacie. Ca medicament intern se va lua Salicilatul de sodă 2 grame, împărțit în patru pachete, din care va lua unul dimineața, unul pe la prânz, unul după amiază pe la orele 4 și altul seara când se culcă.

Se va face un ceai compus din melisă și flori de teiu din fie-care câte 20 grame; floare de soc (*sambucus*) 10 grame, cari toate acestea se vor pune într'un vas (o oală) cu 150 grame apă, care se fierbă bine și pe urmă să se bea la culcare acoperindu-se bine în pat.

Se mai pot întrebuința cu bun folos contra reumatismului *frunze prospete de urzică* (*urtica dioica*), cu cari legate la olaltă în formă de mătură, să se bată locurile atinse de reumatism de trei ori pe zi câte cincă minute. Asemenea se pot lua redăcină de cicore (*cicoreum*), cari se curăță bine de pământ, se spala, se taie mărunț, se pune într'o sticlă, peste care se toarnă spirt bun rafinat până se umple, să se astupe bine și să se pună la un loc cald două sau patru zile; după aceea să se frece de două ori pe zi cu acel spirt partea atinsă de reumatism.

Se va face o baie la picioare cu *paie de ovės*, care se prepară astfel: se pun într'o căldare paie de ovės și se fierb ea o jumătate de oră, după aceea se lasă să se răcescă, așa ca se fie cam 26—27 de grade, în urmă bolnavul va băga picioarele acolo și va sta în baie cam 30—45 minute.

Asemenea se mai întrebuințază cu mare folos băile de tescovină de malț (ordul din care s'a făcut berea) fiind bine cald se bagă picioarele în lămtru și se ține cam 30 minute.

În loc de malț de orz neputându-se găsi se poate întrebuința asemenea cu folos baie de tescovină de struguri, făcută în acelaș mod ca cea de orz. Asemenea este foarte folositoare baia cu *coda calului* (*equisetum arvense*), care se pune într'un vas mare, cum ar fi o căldare sau și alt vas și se baga picioarele acolo timp de 30 minute; cantitatea de flori de coda calului trebuie se fie cam 300—400 de grame.

Aci vom mai arăta o altă metodă de a alina durerile reumatismale și anume: să se fierbă bine *sămânță de bumbac* sau în lipsă de acesta să se ia orz (*horbeum*) de la 5 până la 10 kgrame se strecură apa, se întinde orzul bine pe o cârpă și se acopere cu altă cârpă subțire, se pune pe corpul bolnavului, se acopere bine și după ce asudă se schimbă îmbrăcămintea și ă se acopere bine se nu răcescă.

Asemenea să se ia la fie-care două seri înainte de culcare câte două picături de *uleu de enupere* (*sămânță de brad*) într'un pahar cu apă și cu zăchar.

Se întâmplă de multe ori că din cauza reumatismului se umflă genunchii sau inchieturile mânilor, fiind împreunate cu nise

dureri foarte mari, pentru acesta este foarte folositor a se întrebuința următorul mijloc: Să se ia un caier de cânepă să se ude în rachi de drojii, să se stărească bine și în urmă să se întindă pe totă partea umflată și dureroasă, având grosimea unui deget, după aceea se va presăra pe deasupra rășină albă bine prăfuită de grosimea unei muchi de cuțit, se va pune așa rece peste partea umflată, legându-se bine cu o cârpă; partea bolnavă va sta legată și numai după trei zile se va deslega și se va face din nou tot asemenea până va peri de tot umflătura.

Să se acopere partea atinsă de reumatism cu o compresă, care se face astfel: se ia un cearșaf (lepedeu) se pune se fierbă apă, în care să se pună paie de ovės, floare de fân și brad; în urmă se înmoie cearșaful în apă, se infășură apoi peste corp și bolnavul se aședă în pat învelindu-se bine.

Asemenea să se ia de la farmacie pilulele făcute astfel: Praf de extract de aconit, Kermes mineral, din fie-care câte 0.25 centigrame; Mercur Hahneman 0.10 centigrame. Praf de gumi amoniacal, praful de gaiac, praful de scamonea din fie-care câte 5 grame. Praful de aloes (săbur), extract rubarba (revent) din fie-care câte 2 grame. Praful de foi de digitală (năpârstocel) 1 gram. Extract de taraxacum (papădie) cât va trebui. Din toate acestea să se facă 120 pilule, din cari se vor lua 2 pilule dimineața și 2 seara.

Să se întrebuințeze ape minerale mai mult sulfuröse și iodate, cum sunt băile sulfuröse termale dela Felix lângă Oradaa-Mare, băile iodate de la Basna lângă Mediași; mai este o baie bună care prin calitatea apei este escelentă și cu drept cuvint o putem numi scaldătorea oiei din Evanghelie, băile sulfo-iodate din orașelul Cohalm, cari sunt foarte bune pentru reumatism, ale caror ape sunt minunate prin cantitățile de sulfur și iod ce conțin. La aceste bai au venit omenii așa de reu bolnavi de nici nu au putut merge pe picioare și după 10—20 de bai s'au făcut foarte bine. Mai este cunoscut că mulți din cei ce sufer de reumatism bucuos s'ar duce la vr'o baie spre a o folosi, dar de multe ori se retrag din cauza că sunt scumpe; dar băile de la Cohalm prin faptul că sunt atât de bune, apoi mai are avantajul că sunt foarte ieftine; așa că omul aci are pe lângă o apă minunată contra reumatismului și altor multe bôle, apoi și o viață ieftină, și o pozițiune încântătoare și o populațiune în majoritate românească.

Peste tot reumatismul este o bolă, care cam cu greu se vindecă decât mai mult prin ape minerale, cari s'au dovedit că au dat rezultatele cele mai bune.

Omul trebuie să se ferescă pe cât se poate de locurile umede, de curenții și receli, cari pricinuesc reumatismul.

Băile de la Cohalm se pot folosi cu bun succes contra următoarelor bôle: reumatismul, diferite afecțiuni scrofulöse, bôlele femeesci în general, anemia, etc.

Prof. Dr. Elefterescu.

Erī de sēră . . .

*Erī de sēră în grădină
Cum umblam prin stejeriș.
Zefirul cu borea-i lină
Și-a lunei d'albă lumină
Me urmăreau prin frunziș.*

*În liniștea cea de-afară
Me simțam cu 'nagonie,
Căci nici când cu în asta sară
Singuratatea amară
Nu mi-a părut mai pustie.*

Antoni Popp.

CUCERIREA APELOR ȘI AERULUI,

Noile cuceriri în navigația submarină și aeriană.

Revista „Revue des revues” ne dă amănunte peste măsură de interesante în privința cuceririlor timpului din urmă prin mijlocul vapoarelor submarine și a mașinelor de zburat.

E vorba de America, sau mai bine, de Statele-Unite; dar scim, după declarațiile unui ministru de marină francez și din alte izvoare, ca și popoarele civilizate europene au asemenea mașinării pe care le cred secrete.

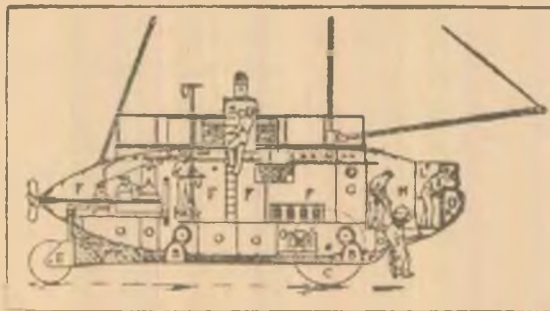
Echipajul Argonautului (în timpul cufundării) după o fotografie instantanee.

1. *Argonautul*. Încă de pe vremea lui Iacob I-lu, Cornelius Debrell, un olandez, născocise un vas submarin, care avea să se cufunde înghițind apă și se iasă la față dând'o afară cu pompele.

Debrell izbuti chiar a face asemenea vas, a se cufunda cu el în marea și a sta acolo câteva ceasuri, dar născocirea lui nu avea încă rost, nu putea fi întrebuințată cu folos. Simon Lake, inventatorul Argonautului, l'a făcut după ideile lui Debrell, Argonautul nu e atâta menit a se mișca sub apă, cât a alerga pe fundul mării cu roțile ce are.

Simon Lake însuși a descris vaporul său submarin în *Mac Clure's Magazine*. Argonautul se mișcă în apă ca un pește, căci își pierde cu totul greutatea deslozând atâta apă cât cântărește el însuși. Vasul acesta submarin are trei roți: una îndăret și două pe de lături. Fie-care rotă cântărește 450 de kilograme, așa că țin loc și de ancore.

La 12 Octombrie 1898 Ray Stannard Baker a luat parte la experiențele ce făcea inventatorul cu Argonautul. Mai întâiu vaporușul plutea acufundat aproape de tot; apoi se afunda, când se deschise intrarea apei în partea de la mijloc. Trebuie se scim că Argonautul, deși mic, e construit din plăci de oțel tot așa de grose ca ale chiurasatelor de câte 2000 de tone, *Detroit* și *Montgomery*. Pricina e că are a ținea piept apăsării apei la adâncimi până la 30 de metri, apăsare uriaș de mare.

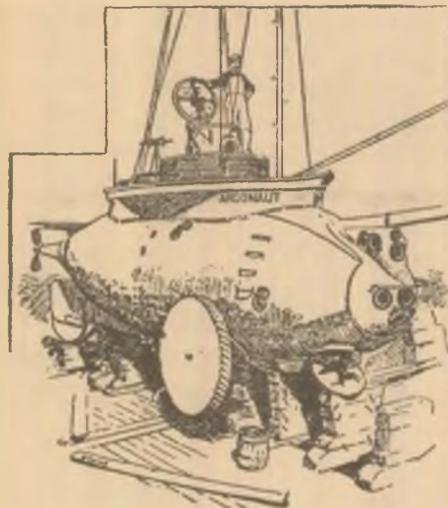

Argonautul tăiat de-a lungul ca să se vadă întocmirea lui.

Când se afundă vasul în apă cu desăvârșire limpede, la despărtare de țerm, anevoe se cunoșce momentul când nu te mai

afli în aer, ci cu totul în apă. E ciudat spectacolul animalelor marine pe lângă care vaporul trece și care se arată foarte puțin turburate de asemenea dihanie uriașă ce se mișcă în elementul lor. Cu cât se afundă mai tare la adâncime vasul, cu atâta durere de urechi, din cauza apăsării aerului, merge crescând.

Mersul se cărmuesce cu busola, care e aședată sus în turnulețul vasului și observată de cărnacl prin ajutorul unei oglinzi. După felul fundului Argonautul are grijă de a-și potrivi și greutatea, așa că poate cântări mai mult sau mai puțin, după apa ce păstrează sau alungă afară cu pompele. Fundul mărilor fiind aproape drept, alergarea acestui fel de triciclu pe fund e foarte potrivit lucru. Argonautul are mai multe feluri de motor, cu gazolină, cu electricitate etc. Dacă n'ar mai lucra motorul și n'ar putea da apă afară, e o bucată grea de oțel care ar putea fi desprinsă de la fund și Argonautul s'ar urca la față ca un balon scăpat din funii. Dar înainte de acest mijloc eroic sunt pompele ce pot fi purtate cu mâna, în locul celor purtate cu electricitate. Lake mărturisește că ideea acestui vapor submarin i-a venit cetind romanul lui Jules Verne, *Deux-deux de mille de leghe sub mari: Argonautul* e modelul lui *Nautilus*! Scopul vasului submarin e căutarea aurului din vasele înecate, nimicirea unor plavii primejdiose navigației, desco-

Argonautul afară din apă pentru reparații.

perirea minelor și torpilelor submarine și nimicirea lor, tăerea cablurilor submarine la vreme de războiu, etc. Firesce că vasul are cu el scafandrieri, care din Argonaut es în marea și lucră, dar fără a fi supuși la așa de grozave primejdii ca și când s'ar cobori di'nt'r'un vas care plutesce la față mării și deci fără a avea nevoie de tuburi așa de colossal de lungi pentru aer, etc. Camera din care es scafandrierii în marea e cu totul și cu totul de plăci de

Holland afară din apă, la reparații.

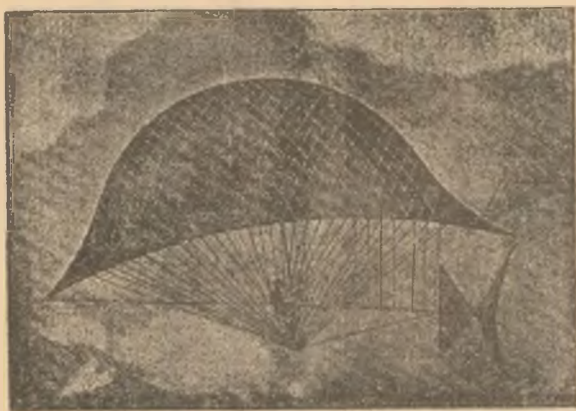

oțel și mai întâiu grânădesce aer în ea până ce apăsarea e așa de mare în cât deschidând un capac la fundul vasului apa nu poate pătrunde. Prin aceea deschiderea ese scafandrierul. Cu ce ușurință n'ar putea Argonautul tăca cablurile submarine, nimici minele submarine sau pune torpile sub vasele de resboiu dușmane?!

II. *Holland* e alt vas submarin, care nu e menit a alerga pe fund, ci a pluti și a se mișca sub apă și a eși din vreme în vreme afăra. *Holland* e un torpilor acufundător. Și el e mai în totul de oțel. Se mișcă pri'nt'r'o helice aședată la partea d'ndăret. Are nisce cărme, una înainte și altele pe de lături. Și el, se mișcă la față cu gazolină, sub apă cu electricitate. De cufundat se cufundă înghițind apă. Pote arunca atât torpile aeriene cât și subapaticice. Sub apă poate merge 70 de kilometri, fără a avea nevoie să se arete la față; are aer pentru 30 de ceasuri. În 8 secunde se cufundă la adâncime de 7 metri. Singura parte luminată e cea unde se află tubul aruncător de torpile, având 18 policari în diametru și tunul cu diametru de 8 policari.

Fie-care bombă cântărește 110 kgr. și cuprinde 45 de kgr. de fulmicoton și poate fi aruncată la 1800 de metri depărtare. Un vas de acesta poate avea câte vre-o 12 bombe! Pote arunca și torpile Whitehead.

Vase de felul lui *Holland* pot face cu neputință unei flote dușmane să între într'un port apêrat de ele și tot odată pot pătrunde în porturile cele mai pazite. Intrebuințarea lor o să revoluționeze tactica resboiului maritim.

Aerocyclul în sbor.

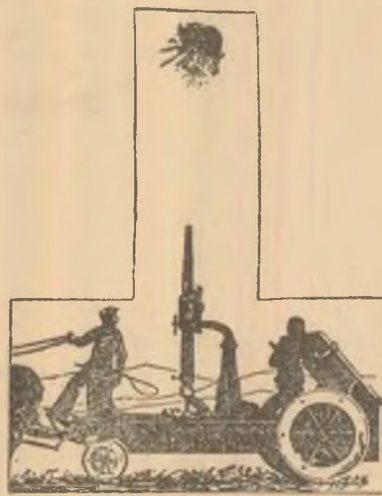
III. *Aerocyclul*. Carl E. Myers publică în „Scientific American” experienți cu mașini de sburat. E o mașină de sburat „Skycyclul”.

care e compus di'nt'r'un balon în formă de țigară și din o bicicletă ale cărei pedale mișcă nisce aripi. Aceste mașini sboră perfect și

Scaunul și pedalele aerocyclului (skycyclului.)

un om să poată urca și sbura fără a cheltui mai multă putere decât un biciclist, dar sunt mașini de acestea purtate și cu motor. De obicei mișcările le fac aceste mașini la înălțime de 2500 de metri. Cu acest skycyclu Myers a sburat peste cea mai mare parte a Americii de Nord.

O nouă mașină americană pentru a trage asupra aerocyclelor.

Americanii, având în vedere întrebuințarea în resboiu a sky-cyclurilor, au și inventat un tun special pentru a nimici asemenea mașini sburătoare.

Compiler.

Cântarea României.

III.

Un june din Rumânia* pleca la luptă în Turcia.

A sosit ziua dorită,
Se las plugul în grădină
Ce ședî măricuță măhnită,
Și tata de ce suspină?
Că mă duc la bătălie;
Ca să bat pre cel osman?
Punemi pâne de drum mie,
Unde e al meu suman,?

Să pornesc cât mai de grabă,
Țara a o desrobi,
Pentru că e multă trebă,
Jugul vechiu, de al sdrobi.

Și domnul nostru pornesce,
Cu ficiori la un rînd,
Cătră noi, așa grăesce,
Haidați toți hora jucând.

Iuați armele la mână,
Dar le prindeți cu vîrtute,

Aşa foc gróznic se mână,
Spre osmanele redute,
Se pice plóie de pară,
Şi obuze rotilând,
Se salvaţi scumpăra ţară,
In rebel toţi triumfând.
Dacă aud aşa eurinte,
Dela domnul nost spunând,
Atunci eu merg înmăinte
La luptă, hora jucând.
Că spunea moşul odată,
Ce frumos e a lupta,
Şi ce faptă meritata,
Este ţara a salva...
Îmi spunea la plug odată,
Cum osmanii de demult,
Venind ţara, se străbata,
Mihaiu brăru lă bătut.
Şi alţi domni din ţara noastră
Cum bătură pre păgâni,
Şi pre şesuri şi pre costă,
Cu ficiorii de români.
Apoi eu acum odată,
Cum voiu ara pre otar!
Se numi rēd ţara salvată
De osmani şi de tatar.
Adio la toţi acuma
Că me duc puşcă se-mi iau
Cu mine se umple suma,
Me duc în osmani se dau.

IV.

Ostaşii rumâni la dunăre!

Venim dunăre la tine,
Toţi ficiori de prin ţară,
Lăsând plugul, sapa, cōsa.
Şi copii şi neveste,
Se îţi spunem cu grăbire,
Ca a sosit timpul iară,
Să ne treci pre atale spate,
Cum se spune din poveste.
Că odată în o vreme,
Când erau tineri bătrânii
Şi când leptau moşii noştri
Cariî acum putredesc,
Înundau atunci osmaniî,
Le duceau cu ei stăpâniî,

Aducând col dela pōrtă,
Fermanul cel sultănesc.

Şi a noastră bună ţară,
Pentru starea de domnie,
Le servea de monopol.
La străini, cei cu bani
Pentru că se da pre arândă,
Ţara cu a ei moşie,
La străiniî, ce o sugiu.
Blăstămaţiî şarlatani.

Poporul în suferinţa,
El dicea cu ne răbdare,
Până când ne mai leşi dōmne?
In aşa mare tortură,
Când vei trimite se rie,?
Ōmeniî noştriî, cei care,
Se salvea a noastră ţară,
De ritregul jug şi ură.

Er când se plinira timpul,
Pentru chin, şi torturare,
Au sosit ōmeniî noştriî,
Cei trāmişi de dumnedēu,
Stefan, Mircea, Mihaiu carei,
Făcură sfatul cel mare,
Ca se treacă cu româniî,
Dunăre! pre malul tēu.

Şi noi trecem la Rahova
La Nicopol şi Vidin,
Se cercăm din acea vreme,
Când anoşti batrāni eroi,
Cum jucau în ele hora,
Închinând frumos cu rin,
Pentru proşş perarea ţariî,
Cei de unde suntem noi.

Se spună acelea otarā,
Cum luptau anoşti bătrāni?
Şi cum bravele lor arme,
Erau de în fricoşate?
Cum despreţueu viaţa,?
Cum se făcură stăpāni?
Pre cetăţile osmane,
Ce ne sunt în recinate.

Se cercăm şi noi norocul,
Dacă le suntem nepoţi,
Se vedem a noastre braţe,
Cum armele cor purta?
Pentru acea noi acuma,
Am venit la tine toţi,
Ca se trecem ađi din colo.
Dunăre! de apa ta.

*De ar fi apa ta de foc,
Vom da not, prin al tău val.
De ne ar arde a ta iudă,
Tot nu ne-ai putea opră,*

*Ca se nu trecem din colo,
In acesta interval,
Se luptăm, cu cei osmani.
Spre a nu ne mai prizoni,*

Aron Boca Velchereanul.

Flórea satului.

— Novelă. —

Tomna sosi și frunzele arborilor incepeau a îngălbini. Viața dela țără devenia mai neplăcută și mai monotónă, căci tot ce era mai frumos și mai atrăgător în natură pe încetul dispărea. Câmpurile erau pustii, prin aer nu se mai audea ciripitul dulce al rândunecelor, ei numai ici-cólea se vedea câte o ceta de cioră, cară umblau ca se-și caute vre-un lăcaș scutit pentru iarnă.

Cornescii, un sat cu o poziție forte romantică, părea acum o simplă cușcă pustie, unde nu se mai audea nici un șgomot și nu se observa nici un semn de viață. Stradele erau gole și întreg satul părea a fi părăsit de locuitori. Abia Dumineca mai reinviau Cornescii din amortele lor obicinuite, când omenii se adunau la sfat în mijlocul satului la „fântâna bisericeii.”

Era aproape de culesul viilor. Sórele apusese și umbrele nopții se coborau asupra Cornescilor. Nime nu se mai zăria prin sat și nici un șgomot nu se mai audea.

La puntea de preste vale, lângă casa lui moș Tóder se vedea doue figură stând ca niște umbre una lângă alta și șoptindu-și tainele lor ascunse, ce păreau că nu mai aveau capăt. Óre cine putea să stee pe vremea nopții de povestii pe uliță? Ce taine ascunse puteau fi acelea, ce doue persoane și-le șopteau acum în timpul nopții? Era George și Zamfira, fiica lui Iuon bogatul. Ei nu și mai puteau gata povestile, căci sêra acesta era o sêră fatală și îngrozitoare pentru amândoi.

Și cum să își potă ei sfârși tainele așa de iute, când George mâne ave să plece la cătănie? Cum să se potă ei despărți așa ușor, când acesta era pote ultimul cias de fericire petrecut împreună? Dar... ce era să facă, așa voise sortea.

Ce o sa fac eu fără tine, dișe plângând Zamfira, tu vei merge departe, departe în rêsboiu și vai... eu voi muri fără tine“...

Astfel vorbiră ei multe și nu se mai puteau despărți, deși vremea era inaintată și era aproape de meșul nopții. Multe lacrămi mai versară ei în nóptea acea. până ce în urmă se aude cântecul cocoșului. Acum trebuiau să se ducă și ei acasă, căci se zăria de diună și le era frică să nu-i vadă cineva pe timpul acesta la olaltă pe uliță. Înă un sărut și plecară amândoi, fără a pute dice vre-un cuvânt, în speranța că la plecare lui George se vor întâlni erăși, pote pentru ultima óra.

Zamfira se duse acasă și pre încetul se furișă în odaia, în care dormea ea și se puse'n pat. Fruntea ei părea o vatră de foc, ér' ochii ei un adevêrat isvor de lacrămi. Inzădar voi să dormă, căci de loc nu putu; tot la George se cugeta. El vedea cum se lupta în rêsboiu și cum glonțele inimice îi sfășiau carnea.

Diminetă, vedând'o mamă-sa așa de schimbată și palidă la față o întrebă: „Ce-ți e draga mea Zamfiră, de esei așa palidă la față, dór' nu ești morbosă?” „Nu mamă, nu mi-e nimic, am avut numai astă nópte un vis forte ciudat și acum mă simt cu totul slabă și zdrobită, și scoțând un suspin adânc dinpeptu-i, eși afară.

În Cornescii era o mișcare mare; tot satul se adunase la „fântâna bisericeii.” Cățiva flăcăi cu pëlăria într'o ureche stăteau supêrăți în mijlocul mulțimeii; erau recruți. Pe față lor se vedea

o superare adâncă. Mamele desperate își sărutau copil, pe car pote nici odată nu aveau să-i mai vadă.

George stătea de o parte și era pote mai supêrat ca toți ceialalți, căci el, afară de Zamfira nu avea pe nime cine să-l mângăie și cui să se jăluiască în timp de neacasuri și superări. Zamfira-i era totul, sufletul și mângăierea lui.

Când Zamfira vedu pe George stând de-o parte așa supêrat merse la el și luându-l de mână-i dișe plângând: „Dacă Dumneđeu nu voiesce că noi să fim la olaltă, atunci fie voia lui, dar să scii George dragă că chiar și dacă ar fi să ne mai revedem vre-odată, noi nu vom mai putea fi fericiți, căci eu presimțesc că nu mai am să trăesc mult fără tine: inse me voi ruga lui Dumneđeu ca să îți ajute și să te poți reintorce sênătos acasă.” Cuvintele acestea pătrunseră adênc în inima lui George și incepu și el să plângă.

Nu mult putu George se mai stee cu iubita sa Zamfira, căci minutul plecării sosi și el trebuia se plece.

Îi mai strinse încă-odată mâna cătră pept și se departă cu mulțimea, care era însoțită de ceterașii satului.

Zamfira ca nebuna se luă după mulțime până la capêtul satului, unde mai strângând odată la pept pe iubitul ei George și di-cându-i un „Dumneđeu îți ajute“ se întorse spre casă.

* * *

Erau deja opt sêptemăni dela plecarea lui George. Zamfira într'una se ruga lui Dumneđeu ca să-i ajute și să se potă reintorce sênătos acasă. Într'o di vine un jurat la casa lui badea Iuon cu o epistolă în mână. Epistola era dela George și era adresată Zamfirei. Zamfira, îndată ce vedu pe jurat întrând în curte, fugi la el și-i lua epistola din mână. O desfăcu și ceti:

Draga mea Zamfiră!

Eu până la facera epistolei acesteia mă allu sênătos, care sênătatate și ție ție-o poftesc să ție-o dăruiască bunul și puternicul Dumneđeu. Îți fac cunoscut că me allu la compania a 16-a și am un căpitan forte bun. Până acuma mi-a fost cam greu cu ezițirul, dar cel de sus mi-a ajutat și am scăpat și de aceste opt sêptemăni, cară mi-au fost mai grele. Nu fi supêrată și scriem și tu ceva. Te sărut de miș de ori
altu

George.

Zamfira o ceti; ochii ei erau înundați de lacrămi. Suspină odată și ascunse epistola în sin.

* * *

Trecu un an și jumătate de când George părăsise Cornescii.

Zamfira părea din di ce merge tot mai slabă și mai palidă la față. Nu mai era rumenă și frmosă ca mai nainte ci față ei părea a fi locul de adunare a tuturor suferințelor din lume.

La hoii nu mergea; cu feciori de vorbă nu stătea, căci și totă lumea îi părea înșelătoare și tote speranțele îi păreau a fi nimicite.

Nu mai avea poftă de mâncare și se veștezia vedând cu ochii. Părinții ei erau foarte îngrijati, vedând că Zamfira, care mai nainte era rumenă și frumoasă ca o floare, deodată să ajungă în o stare atât de amărită.

O întrebau mereu ce durere simte, dar ea nu răspundea nimic, căci un răspuns i-ar fi cauzat câte dureri și mai mari decât cum avea. Fiecare zi îi părea un șir de chinuri cari toate tăiau adânc în inima ei. Într-o zi primesce dela George o epistolă în care-i scrie:

Scumpă Zamfiră!

Preste o săptămână plecăm la războiu. Rămâi cu Dumnezeu
răgăte și pentru mine. al tău

George.

Această epistolă puse pe Zamfira pe gânduri. În totă ziua mergea la notariul satului, ca să afle ceva sciri despre războiu, însă nicăieri nu găsea mângăiere.

Morbul Zamfiriei se îngreună tot mai tare. La început avu-nise frigurii, înse mai târziu cădu la pat. Câte babe și vrăjitoare erau în Cornesei toate îi făceau lecuri și îi descântau, unele de deochiu, altele de potcă, ér' altele de spăriat s. a., toate înse erau zadarnice.

Badea Iuon, vedând starea fetei sale trimise după doftor; acesta înse constată că Zamfira are un morb greu și mângăie pe părinții cu acea că 'și va da totă silința să o scape. Înse starea Zamfiriei mergea tot mai spre rău, așa încât nici lecurile nu le putea duce la gură cu mâna ei proprie ci biata mamăsa veghia ziua și noaptea lângă patul ei. La orî-ce zgomot din casă tresăria. În somn adeseori pronunța cuvântul George, care totdeauna era urmat de un suspin adânc.

Tot satul era plin cu povești despre Zamfira. Babele scorniau fel și fel de minciuni, ba că ea ar fi luat otravă, audând ca George e în război, ba că ar fi deochiat-o Nițu lui Toder și multe de felul ăsta.

Întreg satul înse simte o supărare adâncă vedând că cea mai frumoasă fată din Cornesei e pe patul de moarte.

* * *

Era Duminică. Fruntașii satului erau adunați ca de obicei la „fântâna bisericei“ și discutau deosebite lucruri.

Moș Toder spunea că se arată semne că anul venitor o să fie mai bogat ca cel trecut, badea Mitru spunea că mâne are să ploie și astfel vorbeau ei una și alta.

Deodată privirea tuturor se îndreptă către capetul satului. Un barbat bine făcut, îmbrăcat în haine militare se vedea înaintând repede spre mijlocul satului. Toți se întrebă cine se fie cătana aceea, până-ce în urmă moș Toder diise: „Dar nu'l cunosceti? dor' e Georgea lui Spic, drăguțul Zamfiriei și vine acuma dela războiu“ La vorbele acestea toți ametră și 'și țintiră ochii spre George. George înse înainta atât de repede, încât trecu pe lângă mulțime fără să o observe și dea dreptul ținu spre casa lui Iuon bogatul. Aici erau adunate mai multe femei și fete, cari tote cu lacrimi în ochi stăteau lângă patul Zamfiriei.

George intră în casă. Când vedu pe Zamfira în pat atât de slabă și schimbată, deodată se repedi ca nebun către pat și se aruncă în genunchi strigând: „Zamfiră! draga mea Zamfiră! nu mă cunoști? Eu sum George! vorbește cu mine.“ ? Zamfira, cărei îi se apropia momentul din urmă a vieții, deschise ochii și vedând pe George lângă patul ei, mai scose un suspin adânc din pept și dîcând cuvântul George... închisă ochii pentru vecie.

* * *

E o zi frumoasă; clopotele sună a jale și tot satul jălesce, Bărbați, femei și copii stau cu lacrimi în ochi. Dacă întrebi pe cineva pentru ce trag clopotele... îți răspunde trist: A murit Zamfira, floarea satului.

„Hermes“

Cântec

*Ce e mai dulce, ca românesce
Românul fatnic, când ne vorbesce:
Limbă sonoră, limbă curată,
D'in cer furată: — în lumea mare
Părechie n'are!?*

*Ce e mai clasic, de cât româncea
Cu ochii negrii, cum e Sarinc'a:
Ascunși ca focuri sub negre gene,
Negre sprâncene: — în lumea mare
Părechie n'are!?*

*Dor' mai poetic, ca și altăta,
Ca Brâul, mândru și cu cătrînța:
De este Domne, frumșeță încă
Cu de Româncă, — și-n lumea mare
Părechie are!?*

*Ce e mai sănătă ca și-o cântare
Doiniță doinic de-o fată mare
Sub pomul verde din grădiniță:
S'ascultă Măicuță — în lumea mare
Părechie n'are!?*

*Mai tritic erăși, mai răpitor
Ca vers de fluer de la păstor
C'olo-n poiană 'n amurg de seră,
De primăvară; — în lumea mare
Părechie are!?*

*Și-apoi mai dragă, mai admirată,
Ca Hora noastră și legănată?
— Unde Românul bate piciorul,
Recesce dorul, — și-n lumea mare,
Părechie n'are!?*

*Și-apoi, în noapte, ris mai frumos?
— Când tipul dornic și amoros,
Beat de iubire, dulce-l visedă
Și-n brățiședă: — în lumea mare
Părechie n'are!?*

*Er' „Eun“ mai mare, dor' stă în carte
Ca și aceea când ai tu parte,
De ce în lume iubesei cu foc
Și ai noroc? — În lumea mare
Părechie n'are!?*

S. P. Simon.

Hectografie.

Nu odată ajungem în poziția ca avem lipsă de mai multe scrisori, prețuri curente, desene, avisuri, invitații, comenzi etc. etc. cari având același text avem a le adresa la mai multe adrese. În un număr mai restrins aceasta o putem face pe calea „hectografării.” Hectografarea merge foarte ușor și atât hectograful cât și tînta le putem compune noi în modul cel mai ușor.

Facem o șcutulă de lemn cu ceva mai mare ca formatul în care vom a avea copiile și în aceea turnăm apoi „materia” hectografică topită — după ce s'a recit aceea va lua forma unei ațurări. Scriem acum cu negreală *hectografică* (de coloră neagră, violetă, verde sau roșie, textul pe care vom a-l copia, lăsăm să se usuce, apoi, l punem cu partea scrisă pe hectograf (adeca pe materia sleită în șcutulă) și o lăsăm 10 minute se steie; netezinduo cu mîna ca se nu facă nicărit nici o creață ei să se lipească neted pe materia respectivă, după 10 minute luăm aceasta hîrtie și în locul ei punem o hîrtie albă, netezinduo 2-3 minute o luăm și pre aceasta și avem *prima* copie; astfel continuând putem trage 40-50 copii bine legibile, curate și în colorea cu carea a fost scris originalul.

Vedem dar că totă procedura e foarte ușoră, comodă și de tot simplă.

Materia hectografică o pregătim în modul următor: în 435 gr. apă curată punem 125 gr. cleiu bun și fin, și-l lăsăm acolo până se va inmuia bine. După aceea luăm acest vas și-l punem în o olă cu apă clocotindă, dar așa, în cât apa din olă se nu între în acest vas: acolo il lăsăm până cleiul s'a topit total și a devenit fluid.

Luăm apoi, în o cesa 435 gr. glicerîn și mestecăm în acesta bine 92 gr. Bleiveiss, și glicerînul astfel pregătit l turnăm încetinel și mestecând continuu în vasul cu cleiul.

După ce l'am mai lăsat o leacă în olă cu apă clocotindă materia o turnăm în șcutula mai amintită mai sus (adecă în formă) și hectograful e gata.

Trebuie se fac atenți pre on. cetitor că materia cât timp e la foc trebuie mereu mestecată ca nu cumva să se ardă, ceea ce foarte ușor se pote întimpla. Mulți recomandă la fabricarea materiei hectografice gelatin. Aceasta este foarte scumpă și cu totul superfluă, căci cleiul comun de calitate mai fină este foarte de ajuns spre acest scop.

Ca specialitate a hectografului sunt a se considera „foile hectografice” despre cari, vom vorbi în unul din numărul proximi.

Negreală hectografică

Cu carea trebuie se scriem originalul se pregătește în modul următor:

a) în coloră neagră

10 părți	<i>Methylviolet</i>
20 „	<i>Nigrosin</i>
30 „	<i>glicerîn</i>
5 „	<i>gummi arabicum</i>
60 „	<i>alcohol</i> ;

b) în coloră vânătă:

10 părți *vinăt Resorcin* se topesc mestecând mereu în soluțiunea pregătita din:

1 parte	<i>acid acetic subțiet,</i>
90 părți	<i>apă destilată</i> sau apă de ploie,
4 părți	<i>glicerîn</i>
10 părți	<i>spirt de vin</i> de 90 %;

c) în coloră verde:

15 părți	<i>verde anilin</i> (solubil în apă)
10 părți	<i>glicerîn</i>
50 părți	<i>apa</i>
10 părți	<i>alcohol</i> 90 %.

Aceste sunt receptele cele mai bune și colorile mai alese usitate.

DE ALE POPORULUI.

„La cocoș.”

— Legendă —

Să spune că pre vremea urieșilor, aici în apropiere ar fi locuit un împărat, care ar fi avut mai multe curți domnesce cari de cari mai scumpe și mai bogate. Una din acele curți, se crede că ar fi fost edificate pe vârful cel de deal numit „La cocoș.” ce se află în otarul în cetăței Bistrița.

Imperatul urieșilor având aici o pălută cu pereții de glajă frumoasă ca cristalul și coperită cu porțelan strălucitor ca razele soarelui, îi plăcea să șadă mai mult aici; căci era mai curat și apa mai bună ca în alte locuri.

Odată împăratului venindu-i vremea de însurat s'a dus la pețit multă lume împărăție, dar ea se-și afe după gustu lui nici vorbă. Intorcându-se necăjit ș'a luat săgeata dea umer și haid în codru la vânat. Sa dus, cât so dus, dar pare că era făcătura, că nu da D-șeu se afe nici baremi o cioră decum alte sêlbătăci. Mai merse, cât mersă și în urmă obosindu-se, sa pus la umbra unui copac, și obosit cum era, a adurmit ca mort. Când durmea mai bine și visa mai frumos; iată că se trezesce la cântecul plăcut ca de inger, ce 'l aușea, și care i-i se părea a nu fi tare departe Iute 'și luă straița în spate și săgeata dea umer, și cu pași grăbiți luă calea spre locul de unde venea cântecul. Scoborind pe un loc țepiș, spre mirarea lui vede lângă o fântăniță mică, cu pereți de muschiu verde ca edera, o copilă frumoasă ca un îngerăș, scoborit din ceriu. Sê uită mult la ea, cum clădea fântănița, și cum cântă, de întreg codrul resuna de glasul ei dulce și plăcut. Nu stete mult în cumpene, făr' îndrășneț cum era, a alergat la copilă și dându-i un „bună — șaia” — s'a rogat ca se'l leze și pre el se-i ajute la clădirea fântăniței. Copila tinerică ca o șa de primăvară și bună de inimă cum era, îl lășă bucuros, și așa amândoi puindu-se pe lucru, îndata isprăviră clădirea fântăniței. Dar cu cât se gătă mai iute, cu atât le păru mai rău; căci le era greutate că trebuie să se despărtească. Nu vorbiseră nimic, făr' numai cu dragoste se uita unul la altul și li-se părea că atât de mult au vorbit. Erau obosiți în priviri și inimile pare-că le erau însetate de o dragoste înfocată. În urmă fetișora se scolă și cu glasul ei de fecioră, privindu-'l încă odată cu totă setea ochilor ei nestemparați, șaie: „Voinice spune-mi cine ești, și unde locuiești; căci eu înainte de a te cunosce atât de des te-am visat, încât de amoruți fără păreche, pote că maș fi prăpădit. 'Ți spun ca te iubesc cu dragostea ce o pote avea o fată la vrêsta mea. Dar iată sorele apune și eu trebuie să me întorc de unde am venit. De vrei mâne se ne întelnim vino iar'. Remăi cu bine.” Cât ce sfârși se făcu nevedută. Imperatul remase nimit, și nu-i prea venea se creadă de căie ce veduse, i-se părea că a visat. Obosit de alergat în urmă s'a întors

acasă. Se culcă, dar de durmit nici vorbă. Mereu se cugeta numai la frumoșica cu care se întelni-se ieri. Era așa de obosit de druun de 'l doreau tote membrele, și totu-și cugetând la frumșetele și glasul ei atât de fermecător, nu putea se adormă. Ar fi dat o comoră întreagă, numai ca se potă inchide ochii și numai o clipită.

Sorele rêsărise. Era sus de o sulița și „el” tot nu s'a sculat, mereu gândea la „ea.” În urmă se scolă. Iși luă straița cu merinde și sêgeata, și cu capul ingreunat de gânduri și ne odihnă, se îndreptă spre codrul cu frunza deasă și cu mândruța aleasă. Când era sorele drept la amiazi, sosese obosit la fântăna cu pereți de muschiu verde ca edera, și cum era obosit se plecă ca se-și stimpere setea; dar cu cât se plecă mai tare, cu atâta scădea și apa mai tare. În urmă a scăduț de tot, fără ca el se-'și fi udată baremi odată buzele.

Imperatul se gânde, că trebuie că acesta fântăna e fermecată — dar ce potea el se facă; căci ca om pământean ce era nu se potea lupta în contra farmecelor. Însetat cum era, cădu obosit la pământ unde a și, adurmit cu capul la umbra unei tufe de alun. Nu peste multă vreme, aude iar' un glas femeesc, dar acesta i se părea cu mult mai fermecător, ca cel de ieri — și era atât de jalnic, 'ncât chiar și fără voia lui, și prin somn încă începu a plânge. În urmă se trezi, și spre mirarea sa, se vedu înaintea fetei dorite, care cu perul despletit, sta în genunchi și plângea vêrsând lacrimi calde ca para focului, și șaie: Voinice pământean, de vrei ca se me iei de soție, fără cruce, vino și me du în casele tale; căci de nu eu nici până mâne nu trăsesc, fiind-că tu ați ai făcut un păcat, vrând se beai apă din fântăna, care nu a fost alta decât viața mea. Tu ai vrut se-'mi iai sănătatea, frumșeta și viața. Fântăna o ai spurcat, și așa cu mi-am perdut viața.

Imperatul cu pofta lui deavolească vruse o iae în brațe, dar fata măniosă și necăjită cum era, îi șaie: „afurisit se fie locul unde locuiești, numai arbori și pomi se crească, iar casele tale, prefacă-se în prav și cenușe, și tu se te prefaci în un cocoș — care șaia se stai ascuns de lumina sorelui, er' noptea nevedut de nime se te sui pe ruinele caselor tale, și se strigi nopti întregi „cucurigu;” căci e păcat că trupul teu păcătos se între în pământul ce la făcut D-șeu.

Fata apoi s'a aruncat în fântăna, care îndată s'a și astupat și întelenit, er' imperatul s'o prefăcut în cocoș, stând șaia ascuns prin codrii er' noptea odată în an cântă și acum pe locul unde iau fost curțile — er' locul acesta se numesce și acum: La cocoș.”

Theodor A. Bogdan.

Ilișcuța și Neónea.

— Baladă populară —

În câmpia cea bogată
La fântăna cea sărată.
Ilișcuța mândră fată
Stă și plânge superată,
După Neóne om voinic
Ca și grăul cel cu spic,

Că de tineră-o luat,
De ténără o lăsat,
În codrii s'o adêncat.

Ilișcuța că-'mi grăia:
„Orî-ce fată, orî-ce ficior

Lese dragostea 'n pârjol,
Că dragostea împurie
Te duce la sârăcie.
La amar și la necas
După cum și io l'am tras.
Copiliță cu bertită
Mânați dragostea 'n temniță,
Că dragostea la feciore
N'o duce la bună cale.
Fóie lată mētrăgună
N'o duce la cale buna.
Că iubit-u-m'am iubit
Pân' de dracu-am nimerit,
Că iubit-u-m'am mereu
Pân' am dat de dracu-âl reu,
Că s'o dus badița, dus,
Pe dealu Filpișului
In mijlocu codrului,
Ce-a întelni tot se robească,
Ce-a găsi tot se sdrobească.

— „Taci tu lele nu mai plânge
Că io's frate cu Neónea,
De nevastă te-oiu lua,
Că frate-meu dusu-so
In țara cu liab(îi ¹⁾)
Se nu m'ai pôtă veni.
In țara cu iedera
Se nu m'ai pôtă 'nturna,
In țara cu sôrele
Ii so rupt picioréle,
Că i le-o rupt dómnele,
Că le-o călcat casele
Și le-o furat fetele.“

— „Dacă tu esci frate-séu
Dute și tu 'n dramu teu
Ca și tu esci un cialău, ²⁾
Că vrei se me 'nceluesci
Și-apoi se me părăsesci.
Meri pe alta de peșcesc
Și pe alta 'nceluesce.“

— „Lele inimă de fragă,
N'am nici un gând blastămat,
Nici nu gândesc la 'nșelat,
Și n'am gând afurisit
Nici voie de 'nceluit,
Far' am voie de iubit
Și am gânduri de petit.“

— „Mei băete dragul meu,
Dacă ai gând de 'nsurat
Și-io-am gând de măritat,
Și de vrei se ne iubim,
Vino cóle pe 'nserate
Când nu-i nici ziua, nici nopte,
Se vorbim se povestim
Și-apoi se ne drăgostim.
C'audif'am audit,
Că Neónea-i domn vestit,
Dară reu m'am superat
C'audif că s'o 'nsurat
Și pe mine m'o lăsat.“

— „Mândră nu te supéra
Că dór eu is acela,
Nimic nu-i adeverat
Că dór io ț'am fost bărbat.“

Theodor A. Bogdan.

Poesii populare.

— culese de Ioana Blaga din Șoimuș. —

Bădița de peste deal
Ar veni și nare cal.
Vino bade și pe jos
Că la cal trebe rogoz.
De ți drumul grunzuros
Și nu poți veni pe jos
Dacă a ninge drum s'a face
Și-i veni bădița 'neóce.

Tot asa dic ómenii
Că eu stric casa badi,

Eu pe casă nu me suiu
Nu ieu draniță nici cuiu,
Casa badi stă pe loc
Nici un cuiu din ea nu scot.

Haida hai dorule hai
La multe rele me dai
Da eu câte sciu de tine
Și nu te spui cătră nime.

¹⁾ O pasere

²⁾ Înșelătoare

Cimilituri.

de Teodor A. Bogdan, învățător în Bistriță.

- Am ceva umflat
La alun legat
Cu broșce încăreat.
(Butea cu Curechiu.)
- Fer lat
Pe deal cald.
(Bricul pe barbă.)
- Sum o casă inclusă
De mi descuia
Multe îi vedea.
(Cartea.)
- Lung și subțirel
Și toți fug de el.
(Serpel.)
- Casa unu-i voinic
Stă în loc de spic.
(Măcu.)
- Am un copil
Rece ca ghița
Și lung ca ața.
De foiu atinge
Indat'a plânge.
(Lanțul.)
- Este-o puică peștița
La diac pe polița.
(Cartea.)
- Nare numai o codiță
De ea îl duc la fântâniță.
(Ulciorul.)
- Primăvara m'o țipat
Vara m'o încunjurat
Tomna-acasă m'o cărat.
(Cucuruzul, măcașul.)
- Strimbă și dmițata
Pe câmp aruncata,
Pe unde soșesce
Tot sdobesce...
(Secera.)
- În pădure m'am nascut
Într'un picior am crescut,
Cineva de m'o luat
Indată lapte-am lăcrămat.
(Buretele.)
- Am o găscă sugrumată
Și la gură astupată.
(Gluța.)
- Am prieten la noi în sat
În spate cam buricat.
(Fedelașul.)
- Eu am două cofișore
Țina pline, noptea gole.
(Ciobotele.)
- Am un frate mititel
Pe unde mere de-a casă
Urmă și lasă.
(Acu.)
- Se suie în pod fără scară
Când vrea iară ieșă-afară.
(Frumul.)
- Apără-me de găini
Că nu am frică de câni.
(Rîma.)
- Am o copilă uscată
De-o atingi îi plânge îndată.
(Cătera.)
- Am cuptor în casă
Plin numa cu ose.
(Gura și dinții.)
- Stă ca o bute umflată
De'l scuturi sună îndată.
(Ulciorul.)
- Puiculiță peștiță
Duce vestea în Bistriță.
(Epistola.)
- Când încep se 'l hățuesc
Totă comuna trețesc.
(Clopotul.)
- Am un domnișor
Creșce într'un picior.
(Curechiul.)
- În pădure m'am nascut
În pădure am crescut,
Dar' acasă m'o adus
În fruntea cășii m'o pus.
(Masa.)
- Am o iapă frumoșea
De-i iau șaua, ved în ea.
(Lada.)
- Cine trece preste mare
Și de mine frică n'are.
(Ventu.)
- Am o olă bulbueată
Nicăiri nedestupată
În ea lapte închegat
Și cu zăr bun de mâncat.
(Oul.)
- Câmpu-i mare, flori destule
Cin' le grigesce, le sci pe nume.
(Serisorea.)
- Am un câne larg la gură
Când îl hărăi, satu sună.
(Clopotul.)
- Am un frate
Cu pușca în spate.
(Ariciul.)
- Cât de-aici până la vie
Tot funduri de pălărie.
(Moșinole.)
- Am un riticel
Cu schinte pe el,
Dîmineata
Nu le veți fața,
Când e cătră sară
Se arată iară.
(Ceriul și stelele.)
- Am un buclănel
Cât vin intră în el?
(Nici o țir, de nu-i turna.)

Lângă crucea lui Christos . . .

In cruce salus!

Lângă crucea lui Christos am stat și-am suspinat
Cu sufletul doios,
Cu ochii plini de lacrimi, cu sinul palpitat.
Și-am sărutat pământul din jur de lângă Cruce:
Golgotha, ce ne chiamă așa de drag și dulce
Se admirăm Deimea, pre Domnul îndurat,
Esemplul de răbdare, esemplul ce străluce,
Pre cruce înălțat!

Și-am sărutat pământul din jur de cruce, — eu,
Pre care loc Cuvintul
Se înalță ca și Himnul, ce trece 'n Empireu.
Christose! Tip de urmare și tip de suferință:
O lume — ești Christose, model de paciință.
Caracter de martir, profet și Dumneșeu,
Martir, pentr'o idee și jertfa de sciință,
Caracter — graiul tău!

O! Sôrte ce ești cruce la genul omenesc
Abia te poți duce,
Ființa impotentă sub sorele ceresc:
Depart e Golgotha și calea e spinosă,
Se 'mbrăncă, cade-n cale ființa păcătosoșă,
Remâne crucea 'n latură și toți vai, o feresc;
E greu de dus pe umeri, sunt debile celi ôșe
In trupul omenesc.

Un tată cu greu easă, serman și năcăjit,
De chinuri fața-i arsă,
Ce cruce mai suportă pe umêru-i trudit!
Sêrmanu abia 'și duce povôra-i destinată;
De câte ori nu cade, și 'n voce duiosată
El strigă, dör vede, un suflet mult dorit,
Pre Simon Chireneul, sê-i ducă crucea 'ndată
Căci el e obosit!

Dar vai — e grea povôra și ori unde privesci
Din dor și până sêra,
Remâni singur cu crucea, pre nime nu zăresci!
Remâni mai mort de trudă și-ți curg sudori pre față:
Tot sui la delul mare și-ți tragi a ta viață
Cu gândul, că acușă la culme se sosesci,
Și-acuși îți depuni crucea, ce-o țin a tale brațe,
Și poți se te odihnesci!

Ce rol jocă viața și scopul ei sub cer
Căci ea este dulcêta,
In lume pân trăsese acest om efemer! . . .
Dar cât de scump mai este sublimul ideal
Și câtă luptă, jertfă, supliciu și chin mortal
N'a adus acesta?! . . . Vai mii de omeni pier,
Și cad sacrificiu sute, cu sufletul loial:
Luptând pentru adevăr!

Și mii de omeni luptă 'n estas și cu avînt
De zile nu se uită.
Ei mor pentr'o idee, ei mor pentr'un cuvînt.
Ca tine, ei, Christose, se restignesc pre cruce.
Prin veeuri a lor nume rêsare și străluce;
Ca și-o lumină nouă, ce êsă din momînt,
Ca și un rađ de sôre, prin neguri ce conduce,
Se ved ei strălucind . . .

O! Bravi ai gînteii mele, Români adevêrați,
Luceferi și dulci stele,
Ce locuți pământul din Istru și Carpați;
Primiți o salutare, ah! suflete mărețe,
Voi, ce ați suit Golgotha cu lacrimi pe față,
Voi, ce ați primit Martirul de cruce, pentru frați
Și 'n lupte de esistință in fapte și povețe,
Ați fost mereu Bărbați!

Căci: „Iartă-le, Părinte!” Așa ai esclamat
Christose bun și sfinte,
Și te-ai rogat la Tatăl, Isuse, te-ai rogat;
Isuse, pentru aceia, ce-ți pusê crucea 'n spate.
Fiind că ai vrut lumină, amor și libertate,
Fiind că ai vrut se moră sclavajul resfătat,
Și ai predicat iubirea de soră și de frate
La omu 'ntunecat!?

Fiind că ai vrut lumină — o! sânt Mântuitor,
Spre omeni ea se vină,
Er omul se pășescă cu paș triumfator,
La sânta-i destinația și nôptea grea se-i pieră
Dorita auroră cu farmec se-i resara! . . .
Acestea 'ți impuse se sui cu mult amor —
Și calea crucii tale se-ți pară mai ușoră,
Spre locul de onor.

Ca ori ce națiune, ori nemuri dacă vrei,
Cu sacră ambițiune:
Așa, o! româtime, te ved cu ochii mei
Suind mereu Golgotha, ducându-ți crucea sântă,
Suind mereu cu zolă s'ajungi la scop și țintă . . .
Se păși, nuna 'nainte, se n'ascepi Cirenei,
In calea-ți onerosă, ca sarcina portândă
S'o ie, s'o ducă ei!!

Ferice e bărbatul, ce 'și duce crucea sa,
E 'n tocmăi ea și bradul,
Ce stă pururea verde, ori unde s'ar afla;
Prin viscole, fortune, el trece și pășesc
Ca sorele prin neguri, ca fulgerul ce lucesc! . . .
Ferice de poporul ce sci a 'naiuta
Cu crucea sa pre umeri . . . viața sa tot crosce
Și mörtea îl va uita! . . .

Lângă crucea lui Christos, am stat și-am suspinat
Cu sufletul doios,
Cu ochii plini de lacrimi, cu sinul palpitat;
Și-am sărutat pământul din jur de lângă cruce:
Golgotha ce ne chiamă și ne suride dulce,
Se admirăm Deimea, pre Domnul îndurat
Esemplul de răbdare, esemplul ce străluce,
Pre cruce înălțat! . . .

S. P. Simonu.

Cronica.

Hymen. D-șora *Lucreția Baci* și D-l *Georgiu M. Ungureanu* șef de tipografie, își vor serba cununia lor Duminică la 11 Noiembrie în Șoimus.

Felicitățile noastre.

O festivitate populară la noi.

(Urmare)

Adunarea generală a înființândei reînviu-ne „Caritatea”, nu s'a putut ține cu această ocaziune fiind timpul prea înaintat, de aceea s'a amânat pe ziua de 29 Octombrie 1900.

Banchetul.

La ora una p. m. întreg publicul era adunat în grădina din mijlocul satului unde poporul din Șoimus s'a îngrijit de a încărea mesele cu de a-le mănărei poftind pre toți oșpeții la un prânz frugal.

După datina ce se practică la astfel de ocazii precum în tot locul așa și aici a venit rindul toastelor. Începutul lă făcând protopopul Silași carele a tostat pentru Eșelentia sa d-l Episcop Ioan Szabo ca cap al dieceșei în care se afla situată și comuna ce nea intrunit la această festivitate.

Preotul Ioan Bârsan din Ruscior vorbește despre progresul dezvoltat la poporul gr. cat. din tractul protopopesc al Bistriței în general și în specie la poporul din Șoimus, atribuind acest avânt energiei protopopului Ales. Silași ca șef al tractului și preotului Ioan Baci ca bun conducător al poporului din Șoimus.

Michaiu Baci preotul din Sas-Feleac închină în sănătatea poporului din Șoimus și Ioan Baci parohul local în sănătatea oșpeților.

Concertul.

Corul plugarilor a delectat publicul cu mai multe piese forte frumos executate în cuartat, ce a fost respălitate din partea numerosului public cu nenumerate aplausă.

Dirigentul corului d-l Basiliu Baci și cu această ocaziune a dat probă eclatantă despre energia și tactica cum știe dînsul dirige tîndurul cor al plugarilor din Șoimus.

Jocul și Călușerî.

Jocul s'a început cu o frumosă someșană, după care a urmat diverse dansuri populare și de salon.

Când petrecerea era mai animată se aud glasuri prin public vin călușerî! vin călușerî! publicul le face loc, muzica întonează jocul călușerî și bravii tineri din comuna vecină Ragla costumați frumos ca călușerî în frunte cu falnicul lor vîtav se avîntă 'n joc și joacă cu atîta precesione jocurile noastre istorice „călușerîul” și „bătuta” încât a stors admirațiunea întreg publicului de față care îi aplaudă frenetic.

Inteligența din jur a fost bine reprezentată la această petrecere, așa am văduț prin public pre dîmnele Iuliana Silași, Bistriță, Aurelia Soponescu, Budatelnic; Aurelia Juga, Arcalia; d-na Nechita din Sebesul-superior; d-na Thimariu din Berlad; Anica Bojor, din Ardan; și d-șorele Lucreția Mathe, Chirales; Elena Posmușan, Ragla; Aurelia Bojor, Ardan; Lucreția Suia, Nețu; Carolina Rus, Budacul-român; Erina Marginean, Budacul-român; Emilia Pacurariu, Ragla; Veronica Popoviciu; Buduș; Leontina Duca, Dumitrița; Elena Todoran, Feleacul-săsesc; Lucreția, Mariuța și Aurelia Baci, Șoimus; Rafila Roman, Ragla; apoi domni Alesandru Silași protopop, Bistriță; Ioan Marginean capitan c. și reg. pens. Ragla; Michaiu Baci, preot în Feleacul-săsesc; Elie Juga, preot în Arcalia; Teodor Oltean preot în Ardan; Ioan Bârsan, preot în Ruscior; Vasiliu Nechiti preot în Sebesul-superior; Ioan

Thimar preot în Berla, Larion Cujesdean preot în Budacul-român, Elie Posmupan preot în Ragla, Nichita Suia preot în Neț, Ștefan Todoran, Feleac; Georgiu Ungurean tipograf Șoimus, Aadreiu Bugnar oficer în rezerva și practicant de poștă în Karezag, Teodor Adace învățator la șola fundatională din Monor, Ioan Tiniș inv. Neț; Georgiu Todoran învățator la șola fundatională din Monor; Ioan Rus suprovigil silv. în Budacul-rom. Ștefan Petroșan supravigil silv. în Lunca-vinului, Ioan Baci student Șoimus; Emil Radu student, Bistriță; și alții acărur nume ne sunt ne cunoscute.

Petrecerea a durat până tîrdu și succesul atît moral cât și material al acestei festivități a fost preste așteptare mulțamitor.

Reuniunea sodalilor români din Sibiu a aranjat în 14 Octombrie 1900 în sala cea mare de lala „Gesellschafts haus” un concert împreună cu teatru și joc.

O parte a venitului curat este destinată fondului pentru cumperarea unei case cu hală de vîndare.

Solda Burilor. Guvernul din Transvaal a reorganizat în luna trecută armata Burilor, ceea-ce arată că Burilor nici prin minte nu le trece să sisteze rășboiul. Cea mai importantă dintre reforme este aceea, că dela 15 Septembrie începînd și soldații buri primesc solda în banî. Pînă acum soldații buri nu au primiți bani, acum înșe primesc pe di aprîpe 7 corîne, ca nici un alt soldat din altă armată. Această reformă e de mare importanță, mai ales pentru Europeanî, cari și după sfîrșitul rășboiului se vor alege cu ceva parale. [Tribuna.]

Scumpirea hîrtiei. Neconținută scumpire a materiilor brute, ce se întrebunțeză la fabricarea hîrtiei, a îndemnat pe fabricanții din Austro Ungaria ca din nou se urce prețul hîrtiei. În anul acesta s'a urcat prețul hîrtiei pînă acum cu 33% o! [Tribuna.]

40 de ani logodiți. În orașul Marshalltown din America s'a cununat dîlele trecute o păreche de omenî. Acești înșurăței au avut ocaziune a-și cunoscce unul altuia partea bună și partea rea, deore-ce s'au cunoscut timp de 55 de ani și au fost logodiți 40 de ani. Causa pentru care n'au putut să se cunune pînă acum, a fost, că tatăl mireșei dîse, că e prea tîneră pentru mărîlat; tatăl înșe cu timpul a murit, dîr acum îi făcea greutăți mamă-sa care dîcea, că ea fiind neincetat bolnavă, decă fiica i-se mărîtă n'are cine îngriji destul de bine de ea. Mama bolnăvicioasă a trăit înșe pînă a ajuns la 95 ani, când și-a dat sufletul. La o jumătate de an după mîrtea mamei, mireșă în cele din urmă s'a cununat cu alesul inimei ei de aprîpe o jumătate de veac. [Gaz. Tr.]

„România-Jună” valorosul diar național independent, ce apărea la Bucureșci, anunță în nr. 299, de la 9 Oct. v. că își va intrerunpe de o cam dată apariția, probabil pînă pe la 15 Nov. spre a să organiza din nou. — Regretăm forte mult chiar și suspendarea provisoră a apariției acestui escelent diar, care a întrecut prin felul cum a fost redactat tîte diarele fraților de dincolo. Î dorim din inimă cât mai neîntârduată apariție. [Unirea.]

DESLEGĂRI DE GĂCITURÎ.

Găcitură de șah din nr. 8-9. Au deslegato bine: d-șora Maria Rațu din Surduc comitatul Turda Arieș. și d-ni Silviu Pauletti învățator în Reșinîu.

Deslegarea găciturî de șah din nr. 11 de d-șora: Emilia Catean:

Te iubesc cu cel mai mare,
Mai viu amor omenesc
Și în ultima-mi suflare
Murmuravoiu te iubesc.

Te iubesc în asta lume
Cu delir, cu dor amar,
Cu simțiri fără de nume,
Cu dureri fără hotar...

Dar ori cât ar fi de mare
Suferiința pe pământ
Sciu, că totă viața are
L'al ei capet un mormânt.
Și mă tem de nemurirea
Ăstui suflet necăjit
Ca iubirea...
Imi vor fi fără sfârșit.

Au deslegato bine: domnele și domnișorele: Otilia Caba, Cheud. Silvia Brinzeu, Ciucuzel. Lucreția Mathe, Chiraleș, și domni: Andreiu Bugnar oficer în rezervă și practicant postal în Karczag. Ioan Barna preot în B.-A.-Miclauș. Nicolau Coroiu Ponorcanul: Ponorcanul.

Deslegarea gâciturii de șah din nr. 12 de Valeriu Vêro

„Paza Dunării.“

O! nu te teme țara mea
Cu brațul meu te-oi apăra,
Veți colo steagul turcesc
De unde tunurî ne pândesc,
Chiar miș de bômbe de-ar svêrli
Co domnul Carol le-oi sdrobi!

Dunărea vecinic ne-a iubit
Pe unda eu am mai plutit
Ale ei valuri cântă blând:
La zid copii săriți curând
Dați foc, luptați de legi eroi,
Căci domnul Carol e cu voi!

O! nu te teme țara mea
A tale lanțuri le-oi sfârma.
Mai fac o cruce și apoi
Pornese la luptă la resboi
Desfășur falnic stégul meu
Cu Carol este Dumneșeu.

„Poesie de M. S. Reg. Românilor.“

Au deslegato bine: d-nele și d-șorele Silvia Brinzău, Ciucuzel. Leontina Pop, din Lopadea-română. Otilia Caba, Cheud. Otilia Bugner, Tritul-inferior, și domni Andreiu Bugnar oficer în rezervă și practicant postal în Karczag. Ioan Barna preot în B.-A.-Miclouș. Iuliu Socol, Cianul-mare.

Gâcitură de șah

A se deslega după săritura calului de *Lucreția Mathe*.

			fo-	to-	a			
			cu-		ri			
			ta	lui	rul,			
mia	as-	ni-	Și,	de	toa-	sa	Eu	ra
lo-		fe-	tă		ță,	singu-		as-
re-	tu-	*Ob-	ghia-	în	ca-	ta,	via-	sunt
			in	fi	ță,			
			Dac'		foc			
			un	so-	ar			
sun-	pă-	bă	sta	de	Aș	bă,	iînd	ne-
Mi-		că	doi,		cu	le		Mai
rea	tem	ar	el	mai	vor	ui-	voi,	ce-

Bibliografie.

Calendarulul poporului. A apărut calendarul poporului pre 1901. cel mai bun mai estin și mai potrivit pentru trebuințele poporului român.

Preoții și învățătorii noștri dela sate ar face un lucru vrednic de laudă dacă ar recomanda calendarul acesta la toți știutorii de carte din comunele lor. E un calendar ce-i recunoscut de indispensabil pentru ori-ce casă românească.

Biblioteca Poporală. A apărut în editura asociațiunei nr. 1. din Biblioteca poporală, cuprinde 4 povestiri din viața țărănilor români: Băltosul, povestea mărului, Mihaiu Pușcașul și sfat bun la timp potrivit, toate scrise de Ioan Pop Reteganul cunoscutul scriitor poporal, o recomandăm cu totă căldura.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-lui Nicolau Avram, Cs.-Mănăstur, cu posta de astăzi (am espedat nr. 1, 2, 3, 4 și 7 din Rev. Ilustr. ce dicită că-ți lipsese.

D-lui Decebal Sbiera in Cernauș. Vê am respuns prin epistolă la întrebarea făcută credem că veți fi și primito — sincera salutări.

D-lui Emilian S. Mai adăți aminte de noi — salutare!

D-șorei Silvia Brinzeu in Ciucuzel. Gâcitură de șah am primito și-i vom face loc.

D-lui I. B. in O. Trimetene și restul de 6 corone și-ți vom trimite Revista.

Cinel in B. p: Amintiri triste, se va publica.

D-lor: Petru popoviciu in Boholți, Ioan B. Medan in Preluca-Veche, Teodor Dușă in Pêtrângenii; Avram Dragoș, Cristelec, Nicolau Comsa, Porumbac. Ilariu Ciungan, Boos: Alimpu Pop, Piatra; Demetriu Clain, Brad; T. S. Rus, Seplac; Ioan Rus, Sămărtin, Petru Oprea Kis-Ekemezo, Demetriu Vajda, Felső-Orbo. Costantin Pop Rusul de jos. Augustin Chereșteș, Beudin, Ioan Trif Tăun și Vasiliu Pataky in Stoiana. Nicî eu nu pricep causă întârzierii... și eu am scris dar n'am primit până acuma nici un respuns.

D-lui I. M. in N. Ne scrii că ești preot sărac... n'ai nici o foie românească la casă... seți dăm Revista Ilustrata *pe intențiuni* ori barem *pe așteptare*.

Regretăm că nu-ți putem implini dorința deore-ce nu dăm Rev. Ilust. la nime *nicî pe intențiuni* nici *pe așteptare*, pe intențiuni nu o dăm pentru că nu avem intențiuni — pe așteptare nu o dăm pentru că restanțierii noștri nu se cugetă și la achitarea datoriei și astfel ne pun imposibilitate de a deschide credite noue.

Regretăm însă și mai mult că d-tă ca preot român nu esci în stare de ați ținea la casă nici barem o foie românească dacă nu mai multe.

Credem că ești sărac dar mai sărac vei fi dacă nu-i cetai nimic. Unirea costă numai 4 fl. Gazeta Transilv. numerii de duminica 2 fl. Foia poporului 2 fl. Bunul Econom. 2 fl. una mai estină de cât cealaltă noi încă vom da Revista pe viitor numai cu 2 fl. la an. Și ce mai vrei?

Dacă nu poți singur asociativă mai! nulți căci undes doi puterea cresce și nu vê lăsați lipsiți de hrana spirituală.

Cunoscem și noi greutățile cu cari are de a se lupta preotul român de la sate căci dor la sate suntem și noi numai cât știm și aceea că cu cât mai mari greutăți ni se pun în calc cu atât mai multă energie trebuie se desvoltăm pășind mereu înainte cu devisa „totul pentru progres și înaintare.“

D-lui I. Costantinescu, București. Ne întrebi dacă va apărea Revista și pe anul venitor? Răspundem: da, va apărea și încă cu prețul redus de numai 4 corone la an așa în cât va deveni cea mai estină foie beletristică românească.

Galba articli trimiși nu-i putem publica, trimitene ceva legendă și bucurșii le vom face loc seau alte scrieri din literatura poporală.

Restanțierii sunt recercați din nou, ca se ne trimită fără amânare costul abonamentului căci la din contră vom fi necesitați de a-le sista trimiterea foii.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMĂNEASCĂ
IN
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Prin acesta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistriță-Năseud) un stabiliment tipografic provădut cu cele mai bune mijloce tehnice, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre esecutare:

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ

Cărți și broșuri.

Foi periodice,

Bilete de logodnă,

Invitări la nuntă,

ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI,

Compturi,
PREȚURI-CURENTE

Cuverte.

Bilete de inmormântare,

CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Comandele se esecută prompt și cu acuratețată.

Prețurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

La administrațiunea foiei

„Revista Ilustrată“

în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó

se află de vëndare:

Cum se fotografăm? — — — — —	cor. 1.—	Portretul metropolitului Șuluțiu pe	
Oglinda inimei poesii de G. Bugnariu —	— .50	carton de lucș — — — — —	cor. —.40
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția		Portretul lui George Barițiu pe car-	
de salon — — — — —	” 10.—	ton de lucș — — — — —	— .20
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția		Castelul Peleș tablou pe hârtie de lucș	— .30
porală — — — — —	” 5.—	Novele și schițe de I. P. Reteganul —	” —.70
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semes-			
trul I, elegant compactată — — —	” 3.—		

Toți acei, cari comandă **tôte** opurile de mai sus de-odată, capetă un scădemēt dela prețul indicat.

Administrațiunea.